

ПОЛОЖЕННЯ
про консультаційні пункти з питань цивільного захисту
I. Загальні положення

1. Положення про консультаційні пункти з питань цивільного захисту (далі- Положення) визначає вимоги до порядку створення та організації роботи консультаційних пунктів з питань цивільного захисту в приміщеннях адмінбудівель Нижньовербізької сільської ради

Консультаційні пункти з питань цивільного захисту (далі-консультаційні пункти) є осередками проведення інформаційно-просвітницької роботи і пропаганди знань з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях серед непрацюючого населення.

2. Діяльність консультаційних пунктів організовується відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444, наказу Міністерства надзвичайних ситуацій України від 07.06.2011 № 587 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку створення, обладнання та забезпечення функціонування консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях та сільських (селищних) радах» та розпорядження сільського голови Нижньовербізької сільської ради від 08.04.2021 № 83 «Про створення та організацію роботи консультаційних пунктів з питань цивільного захисту», наказом Міністерства внутрішніх справ України від 01.08.2024 №540 «Про затвердження Методики створення та функціонування консультаційних пунктів для надання населенню за місцем проживання інформації з питань цивільного захисту», зареєстрованого Міністерстві юстиції України 15 серпня 2024 року №1249/42594.

3. Мережа консультаційних пунктів на адміністративній території громади створюється відповідно до рішення виконавчого комітету Нижньовербізької сільської ради в усіх адмінбудівлях громади.

Один консультаційний пункт може обслуговувати мешканців різних сіл громади .

4. У повсякденній діяльності консультаційні пункти керуються положеннями про них.

Положення консультаційного пункту розробляється відповідно до вимог нормативних актів та цього Положення посадовою, яка відповідає за питання цивільного захисту організації.

5. Загальне керівництво консультаційними пунктами здійснюють сільський голова, головний спеціаліст відділу ЖКГ, інвестицій і соціально- економічного розвитку, старости сіл.

6. Контроль за діяльністю консультаційних пунктів здійснюється Коломийським РУ ГУ ДСНС в Івано-Франківській області.

II. Завдання консультативного пункту та їх кадрове забезпечення

1. Головними завданнями консультативного пункту є:

участь у підготовці населення з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях за тематикою консультацій, рекомендованих Державною службою України з надзвичайних ситуацій;

сприяння розвитку громадської свідомості щодо особистої та колективної безпеки;

підвищення рівня морально-психологічного стану громадян в умовах загрози і виникнення надзвичайних ситуацій.

2. Відповідно до покладених на них головних завдань консультативні пункти забезпечують доведення до непрацюючого населення правил та рекомендацій щодо:

дій в умовах надзвичайних ситуацій та проявів терористичних актів;

застосування засобів індивідуального та колективного захисту;

надання домедичної, само- та взаємодопомоги постраждалим;

поведінки в несприятливих побутових і нестандартних ситуаціях;

забезпечення особистої та колективної безпечної життєдіяльності в різні пори року;

створення умов для самостійного вивчення населенням матеріалів посібників, пам'яток, іншого друкованого навчально-інформаційного матеріалу, перегляду та прослуховування спеціального циклу теле- та радіопередач;

надання інформації населенню щодо прав та обов'язків громадян України у сфері цивільного захисту;

участь в інформаційно-просвітницькій роботі та пропаганді знань серед населення з питань заходів цивільного захисту, які сплановані та проводяться у регіоні, а також роз'яснення правил поведінки та дій в умовах виникнення надзвичайних, несприятливих побутових або нестандартних ситуацій (організація та участь у виставках, змаганнях, оглядах-конкурсах, бесідах, вікторинах, виступах по радіо та телебаченню, поширення друкованої, аудіо та відеопродукції тощо);

доведення до мешканців конкретних повідомлень, що стосуються участі населення у заходах цивільного захисту за місцем проживання (дій за попереджувальним сигналом «Увага всім!», при проведенні евакуаційних заходів, інформації про місця знаходження захисних споруд цивільного захисту (далі-захисні споруди), тощо);

створення та удосконалення необхідної навчально-матеріальної бази.

3. Безпосередня відповідальність за організацію роботи консультативних пунктів покладається на штатних (позаштатних) спеціально призначених посадових осіб з питань цивільного захисту експлуатаційних організацій, які працюють під контролем їх керівника, а у відомчому житловому секторі – керівника відповідного підприємства, організації.

Крім осіб, які безпосередньо відповідають за роботу консультативних пунктів до проведення просвітницько-інформаційної роботи і пропаганди знань цивільного захисту серед населення можуть залучатися (за їх згодою) активісти з числа ветеранів цивільного захисту, викладачі нормативних дисциплін «Безпека життєдіяльності» та «Цивільний захист», медичний персонал,

громадяни, які раніше успішно пройшли повний курс навчання та мають необхідну підготовку.

4. До проведення занять з населенням можуть залучатися за їх згодою на громадських засадах консультанти з числа ветеранів цивільного захисту, викладачі нормативних дисциплін «Безпека життєдіяльності» та «Цивільний захист» закладів вищої освіти, а також студенти старших курсів закладів вищої освіти, медичний персонал, громадяни, які раніше успішно пройшли повний курс навчання та мають необхідну підготовку.

5. Особи, які безпосередньо організовують роботу консультаційних пунктів, відповідають за планування заходів, що проводяться на пунктах, зміст та своєчасне оновлення наочної інформації, організацію роботи консультантів з числа активістів цивільного захисту, стан навчально-матеріальної бази та зобов'язані:

розробляти та вести плануючі, облікові та звітні документи консультаційних пунктів;

організовувати проведення консультацій з питань захисту та дій в умовах надзвичайних ситуацій за порядками та в обсязі, установленими наказами керівників організацій, та органів місцевого самоврядування;

проводити інструктажі консультантів;

забезпечувати необхідною літературою та приладами мешканців, які побажали самостійно вивчати питання щодо їх захисту та правильних дій в умовах надзвичайних ситуацій;

вести облік заходів, проведених з навчання непрацюючого населення у закріплених за пунктами районів;

складати звіти про виконання плану роботи консультаційних пунктів і представляти їх керівникам організацій та органів місцевого самоврядування;

складати заявки на придбання навчального і наочного приладдя, технічних засобів навчання, літератури, вести їх облік, зберігання та своєчасне списання;

стежити за станом та порядком у приміщеннях, які використовуються для забезпечення консультаційної роботи;

брати участь у заходах інформаційно-просвітницької роботи з пропаганди знань серед населення з питань захисту та дій в умовах надзвичайних ситуацій;

контролювати та планувати підготовку у сфері цивільного захисту працівників пунктів.

6. Особи, які безпосередньо організовують роботу консультаційних пунктів, у встановлений термін проходять підготовку на територіальних курсах центру.

III. Матеріально – технічне забезпечення діяльності консультаційних пунктів

1. Навчальна матеріально-технічна база консультаційних пунктів з питань цивільного захисту експлуатаційних організацій включає:

інформаційно-довідкові куточки з питань цивільного захисту, що забезпечує доступне доведення до мешканців певної території необхідної інформації з питань цивільного захисту та повідомлень, розроблених на основі аналізу особливостей місцевих умов та ймовірних місцевих небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації;

окремі приміщення, призначені для проведення роз'яснювальної консультаційної роботи щодо дій в разі виникнення аварій, катастроф,

стихійних лих, імовірних для конкретної території та надання практичної допомоги населенню у самостійній підготовці за спеціальними програмами підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях.

2. Для консультаційних пунктів виділяється приміщення у адміністративних будівлях старостинських округів, які оснащуються необхідними меблями (столи, стільці, шафи тощо).

Біля вхідних дверей консультаційних пунктів розміщується таблички з надписом «Консультаційний пункт з питань цивільного захисту».

На видних місцях розташовуються розпорядки дня, графік проведення консультацій, прізвища та телефони консультантів.

Засоби обладнання та оснащення консультаційних пунктів повинні відповідати сучасним вимогам теорії та практики захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Кожний відвідувач пункту повинен мати можливість отримати конкретну та вичерпну інформацію про ймовірні надзвичайні ситуації у районі його проживання, місця укриття та маршрути проходження до них, про адреси пунктів видачі засобів індивідуального захисту, порядок евакуації тощо.

3. Інформаційно-довідкові куточки з питань цивільного захисту є обов'язковими елементами консультаційних пунктів експлуатаційної організації та являють собою окремі стенди з тематично оформленими планшетами.

Інформаційно-довідкові куточки розміщуються у легкодоступних для огляду місцях з масовим перебуванням людей адміністративного приміщення (коридори, холи тощо).

4. Тематичний зміст планшетів інформаційно-довідкових куточків викладається зрозуміло, наочно, вкрай лаконічно та розміром шрифту, що забезпечує його легке застосування та включає:

- пам'ятку щодо порядку зв'язку з екстреними службами, які діють за скороченими телефонними номерами (101, 102, 103, 104 тощо) та комунальними аварійними службами допомоги населенню;

- сигнали цивільного захисту (порядок оповіщення населення) у разі виникнення аварії, катастрофи або стихійного лиха, дії населення з отриманням таких сигналів або інформації;

- рекомендації щодо засобів захисту від впливу небезпечних факторів імовірних загроз техногенного характеру та правил поведінки під час виникнення аварій та катастроф;

- інформацію про імовірні загрози природного характеру (стихійні лиха) відповідно до пори року, наслідки яких можуть негативно впливати на життєдіяльність населення;

- схему розміщення захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони) (далі – захисні споруди);

- порядок проведення евакуації населення із схемою розміщення та адресами збірних пунктів евакуації, рекомендації щодо готовності населення до проведення евакуаційних заходів;

- розклад роботи консультаційного пункту та порядок отримання консультаційної допомоги з питань цивільного захисту.

5. Для тематичного оформлення приміщень консультаційних пунктів використовується:

- навчально-наочні посібники (плакати, стенди);
- спеціальна навчальна література;
- технічні засоби навчання;
- навчальне майно.

6. Навчально-наочні посібники (плакати, стенди) розміщуються на стінах приміщення консультаційних пунктів та можуть містити, з урахуванням місцевих особливостей, інформаційні матеріали наступного змісту:

структура єдиної державної системи цивільного захисту (склад органів цивільного захисту, обов'язки органів місцевого самоврядування щодо цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій); права і обов'язки громадян щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, обов'язки дорослого населення щодо захисту дітей; правила особистої, пожежної та техногенної безпеки; класифікація надзвичайних ситуацій; хімічна небезпека; радіація; електричний струм; увага газ; розлив ртуті; при пожежі; землетрус; обмороження; небезпека на воді; безпека руху; безпека пішохідних переходів; застарілі боєприпаси; тероризм; небезпека у лісі; безпечна прогулянка у лісі; повінь; блискавка; ожеледиця; життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях; засоби захисту органів дихання і шкіри (засоби індивідуального захисту); евакуація населення; укриття населення в захисних спорудах; медичний захист; дозиметричний і хімічний контроль; оповіщення і інформування; інші інформативні матеріали, які розкривають зміст заходів захисту населення і територій відповідного регіону.

7. Спеціальна навчальна література, призначена для самостійної роботи відвідувачів консультаційних пунктів, повинна бути представлена:

- навчальними посібниками з питань цивільного захисту;
- виписками із нормативних актів з питань захисту населення, територій та безпеки життєдіяльності;
- пам'ятками та рекомендаційними брошурами з питань охорони життя і здоров'я людини у надзвичайних, несприятливих побутових або нестандартних ситуаціях;
- підшивками спеціалізованих журналів і газет.

8. Технічні засоби навчання: комп'ютер з електронною базою спеціалізованих видань та доступом до мережі Інтернет, прийомні пристрої дротового та ефірного віщання тощо.

9. Навчальне майно: засоби індивідуального захисту, які рекомендовані для застосування на території чи об'єкті, що обслуговується пунктом, засоби пожежогасіння, засоби надання домедичної допомоги, медичні муляжі та багатофункціональні тренажери для навчання навичкам надання першої допомоги, радіометри та дозиметри побутові.

Кількість зразків та типів навчального майна, технічних засобів навчання, спеціальної навчальної літератури, навчально-наочних посібників консультаційного пункту визначається місцевими умовами та фінансовими можливостями експлуатаційної організації.

10. Матеріальні та фінансові витрати, пов'язані з відділенням та утриманням приміщень консультаційних пунктів, їх обладнанням та оснащенням необхідною навчальною матеріально-технічною базою здійснюються за рахунок балансоутримувачів приміщень, де створенні консультаційні пункти, та інших джерел, незаборонених чинним законодавством.

IV. Організація роботи консультаційних пунктів

1. Робота консультаційних пунктів організовується за річним планом роботи пункту згідно із організаційно-розпорядчими документами з підготовки населення керівником Нижньовербізької ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту.

2. У річному плані визначаються основні заходи консультаційної та просвітницько-інформаційної роботи з пропаганди знань серед населення з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях, а також заходи щодо удосконалення навчально-матеріальної бази пунктів, підготовки працівників консультаційних пунктів у навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності м. Коломиї.

Плани робіт консультаційних пунктів розробляються та підписуються особами, які безпосередньо відповідають за їх роботу, погоджуються керівниками структурних підрозділів з питань цивільного захисту за територіальним принципом і затверджуються розпорядженням сільського голови Нижньовербізької сільської ради.

Консультаційна робота з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності працівниками пунктів здійснюється згідно з графіком їх роботи на місяць.

3. Навчання населення, незайнятого у сфері виробництва та обслуговування, здійснюється шляхом:

- проведення консультацій з питань захисту та дій в умовах можливих надзвичайних ситуацій за рекомендаціями організаційно-методичних вказівок щодо навчання населення з питань цивільного захисту і діям в умовах надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру;

- проведення інформаційних та агітаційних заходів (бесід, лекцій, вечорів питань і відповідей, показів, відеофільмів тощо);

- розповсюдження та читання пам'яток, листівок, посібників;

- прослуховування радіопередач, перегляд та прослуховування спеціальних відео- та аудіоматеріалів з тематики захисту населення;

- забезпечення умов для самостійного вивчення населенням правил поведінки та дій в умовах надзвичайних ситуацій за рекомендованою працівниками пункту літературою та за їх консультаційною допомогою;

- проведення представницьких заходів (днів професійних свят, оглядів-конкурсів тощо);

- участі у тренуваннях з цивільного захисту та захисту від надзвичайних ситуацій.

4. Консультаційні пункти можуть використовуватися для доведення до мешканців конкретних повідомлень, що стосуються їх участі у заходах цивільного захисту за місцем проживання (дій за попереджувальним сигналом «Увага всім!», під час проведення евакуаційних заходів, укриття у захисних спорудах, видачі засобів індивідуального захисту тощо).

5. При проведенні консультацій на пунктах обов'язково надається інформація про потенційну небезпеку, що характерна для місць проживання населення та методи реагування на неї. Особливу увагу необхідно звертати на громадян, які проживають поряд з потенційно небезпечними об'єктами, а також на дітей та соціально незахищені верстви населення, про стан їх захисту, методи й способи забезпечення безпеки при аваріях.

6. Робота персоналу пунктів організовується таким чином, щоб кожен його відвідувач у будь-який час міг отримати вичерпну інформацію (роз'яснення) щодо питань гарантованого забезпечення захисту та порядку його дій в умовах надзвичайної ситуації.

На забезпечення цієї вимоги на консультаційних пунктах постійно повинні бути працівники (консультанти), здатні конкретизувати положення інформації стендів (довідкової літератури, нормативних документів), а також список контактних телефонів консультантів – фахівців у відповідній галузі знань з питань цивільної безпеки.

7. Просвітницька робота та пропаганда знань серед населення з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях спрямовується на підготовку громадян до дій при виникненні надзвичайних ситуацій, зокрема: особливостей поведінки у різні періоди року, поведінки на воді, на дотримання правил пожежної безпеки, санітарно-гігієнічних норм, при виникненні епідемій, епізоотій, отруєнь тощо.

8. Основна увага при навчанні населення звертається на морально-психологічну підготовку, умілі дії у надзвичайних ситуаціях, характерних для місць його проживання, на виховання у громадян почуття високої відповідальності за свою підготовку, підготовку своєї родини до захисту у надзвичайних ситуаціях.

9. Основними організаційно-розпорядчими документами, які повинні бути на консультаційному пункті, є:

визначення з рішення виконавчого комітету Нижньовербізької сільської ради про створення консультаційних пунктів;

положення про консультаційний пункт;

план роботи консультаційного пункту на рік;

графік надання консультацій з питань цивільного захисту працівниками консультаційного пункту;

журнал обліку консультацій;

функціональні обов'язки працівників консультаційного пункту;

список працівників консультаційного пункту.

10. Звітність про роботу консультаційних пунктів надається у відділ ЖКГ, інвестицій і соціально-економічного розвитку Нижньовербізької сільської ради.

Заступник сільського голови

Ольга ОЛЕКСЮК